

Seletuskiri haridus- ja teadusministri 29. detsembri 2023. a käskkirja nr 369 „Toetuse andmise tingimuste kehtestamine tegevuse „IT akadeemia ja inseneriakadeemia arendamine kutse-, üld- ja huvihariduses“ elluviimiseks muutmise eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Käskkiri kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 (edaspidi *ÜSS2021_2027*) alusel.

Käesolev muudatus on eelkõige tingitud uute partnerite lisandumisest. Lisaks korrigeeritakse ja täiendatakse mõned ebatäpsused tekstis.

Muudatusettepanekud esitas tegevuste elluviija Haridus- ja Noorteamet ja muudatused on olulised tegevuste sujuvamaks elluviimiseks. Parema arusaadavuse huvides kehtestatakse ministri käskkiri ja selle lisa uue terviktekstina.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Haridus- ja Teadusministeeriumi kutseharidus ja oskuste poliitika osakonna nõunik Karin Ruul (735 0215; karin.ruul@hm.ee), strateegia- ja finantsosakonna finantsvaldkonna välisvahendite juht Inge Oopkaup (tel 735 0279; inge.oopkaup@hm.ee), välisvahendite nõunik Ragne Hoff (735 0306, ragne.hoff@hm.ee), strateegilise planeerimise valdkonna peaekspert Meelis Aunap (735 0105, meelis.aunap@hm.ee) ning õigus- ja personalipoliitika osakonna õigusnõunik Kadi Mölder (735 0234, kadi.molder@hm.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Punktidesse 2.1. ja 2.2. lisatakse võimaliku tegevusena rahvusvahelistel kutsevõistlustel osalemine. Rahvusvahelistel kutsemeistrivõistlustel ja teistel erialaga seotud rahvusvahelistel võistlustel osalemine võimaldab koolil tõsta erialal õpetamise kvaliteeti. Lisaks tublimaid õppijaid motiveerida, kutseõpetajal saada juhendajana rahvusvaheline kogemus ja koostöö partnerid teistest koolidest, saada sisend õppekava arendusse ja õppetöö paremasse läbiviimisesse. Võistluste osalemise esimesel aastal võib võistleja juhendaja (õpetaja) osaleda võistlusel ametliku vaatlejana või eksperdina, et saada ülevaade võistluste korraldusest, võistlejate tasemest, hindamisest jms ning teisel aastal osaleb juhendaja koos võistleja(te)ga. Tegevuse raames toetatakse rahvusvahelistel kutsevõistlustel osalevate võistlejate ja juhendajate ettevalmistust (nt treeninglaager, kutsevõistlus jms) ning võistlustel osalemist.

Punkti 2.1 korrigeeritakse sõnastust. Tegevuse raames töötatakse välja täienduskoolitus, et praktikute poolt pakutava õppe kvaliteeti tõsta. Lausest kustutatakse sõnaühend „koostöös ülikoolidega“. Tegevuse lähteülesande koostamisel on selgunud, et vajadus on väljatöötamise kaasata nii tööandjad, kutsekoolid kui ka kõrgkoolid. Ainult ülikoolidega koostöö on piirav tingimus.

Punkti 5.2 lisatakse uued tegevuse 2.4 partnerid. Partnerid valiti välja avaliku konkursiga, mille tingimused kinnitas Haridus- ja Teadusministeerium kantsler oma 23. augusti 2024. a käskkirjaga nr 120.

Lähtuvalt toetuse andmise tingimustest said partneri konkursil osaleda kõik üldhariduskoolid ning partnerite valikul on oluline regionaalne aspekt st igast maakonnast, Tartust ja Tallinnast oleks vähemati üks partner, ja jätkusuutlikkus hiljem MATIK õpet pakkuda.

Lähtuvalt konkursi tingimustest võisid partneriks kandideerida kõik Eesti hariduse infosüsteemis registreeritud üldhariduskoolid st koolid, mis pakuvad üldharidusõpet. Samuti pidi kooli meeskonnas olema esindatud:

- 1) kooli juhtkonna liige, kelle ülesandeks on tagada, et MATIK õpe on kooli õppekavas.
- 2) projektijuht, kellel on välisvahenditest rahastatud projektide juhtimise/haldamise 2- aastane kogemus.
- 3) MATIK õppe ja õppevara väljatöötavad õpetajad. Kõik MATIK valdkonnad peavad olema esindatud. Kõigil meeskonda kuuluvatel õpetajatel on erialane kõrgharidus ja vähemalt 2-aastane õpetamiskogemus.
- 4) haridustehnoloog või haridustehnoloogi kompetentsi omav meeskonna liige.

Konkursil osalemiseks pidid koolid esitama oma visiooni, tegevuskava ja eelarve ning meeskonna liikmete CVd. Esitatud visiooni, tegevuskava ja eelarve pidi olema kooskõlas toetuse andmise tegevuse eesmärkide, tulemuste ning tegevuste kirjeldustega.

Taotluse hindamiseks moodustas Haridus- ja Teadusministeeriumi kantsler oma käskkirjaga hindamiskomisjoni, kuhu kuulusid Haridus- ja Teadusministeeriumi üldhariduse-, riigikoolide pidamise-, kutsehariduse- ning kõrghariduse valdkonna esindajad ning ekspertidena kaasati elluviija esindajaid.

Hindamiskomisjon hindas taotlusi konsensuslikult 90 punkti skaalal:

- 1) visioon/sisu (30 punkti);
- 2) taotluses esitatud tegevuskava asjakohasus lähtudes programmi ja selle tegevussuuna eesmärkidest (15 punkti);
- 3) eelarve otstarbekus lähtudes programmi ja selle tegevussuuna eesmärkidest (20 punkti);
- 4) riskide hindamine ja tegevused riskide ennetamiseks ja maandamiseks (10 punkti);
- 5) koostöö (15 punkti).

Partneriteks valiti igast maakonnast suurima punktisumma saanud koolid.

Konkursiteade saadeti e-kirjaga võimalikule huvigrupile ja avaldati Haridus- ja Teadusministeeriumi kodulehel. Tähtjaks laekusid taotlused kaheteistkümnelt pakkujalt Harju, Viljandi, Pärnu, Tartu, Lääne-Viru ja Võru maakonnast.

Hindamiskomisjon tunnistas parimateks (maakonnas suurima punktisumma saanud kool) taotlejateks maakonniti:

- 1) Harju maakond ja Tallinn - Tallinna 21. Kool ja Raasiku kool;
- 2) Viljandi maakond - Viljandi Gümnaasium;
- 3) Tartu maakond - Nõo Reaalgümnaasium;
- 4) Lääne-Viru maakond - Kadrina keskkool.

Konkursi tulemused kinnitas Haridus- ja Teadusministeeriumi kantsler oma 15. jaanuari 2025. a käskkirjaga nr 6.

Kuna toetuse andmise tingimuste raames soovib Haridus- ja Teadusministeerium tagada partneritega regionaalse kaetuse, otsustati korraldada täiendav konkurss partnerite leidmiseks Hiiu, Ida-Viru, Jõgeva, Lääne, Põlva, Rapla, Saare, Võru, Pärnu ja Valga maakonnast ja Tartu linnast.

Selleks, et tagada tegevuses 2.1 IKT valdkonna arendustegevused kutsehariduses partnerite regionaalne kaetus, nimetatakse tegevuse partneriks ka Pärnumaa Kutsehariduskeskus. Kool on juba tegevuse 2.2. inseneeria valdkonna arendustegevused partner ning koolil on võimekus tegevusi teha. Kooli partneriks nimetamise ettepaneku on teinud IT akadeemia juhtkomisjon ja elluviija. Pärnumaa Kutsehariduskeskus on liitunud IT akadeemia arendustegevustega, koolil on õppe läbiviimise õigus Andmebaaside ja võrgu disain ning halduse õppekava rühmas ning koolis õpib käesoleval õppeaastal IT süsteemide spetsialisti kutsekeskhariduse õppekaval 88 õpilast.

Samuti, 2024-2025 aastal korrastab Haridus- ja Teadusministeerium kutseõppeasutuste koolivõrku. Kutsehariduse õppekvaliteedi tõstmiseks ja ühtlustamiseks, õppebaaside efektiivsemaks kasutamiseks ja dubleerimise vähendamiseks ning õppekohtade jaotuses demograafiliste muutustega arvestamiseks nähakse kutseõppeasutustele ette vastutusvaldkonnad. Koolidele vastutusvaldkondade jaotamise eesmärgiks on tagada kvaliteetse õppe pakkumise kestlikkus piiratud ressursside tingimustes. Vastutusvaldkonnade jaotus on läbi räägitud ka tööandjate ja erialaliitudega. Kutseõppeasutuste koolivõrgu korrastamise tulemusena on Pärnumaa Kutsehariduskeskus Andmebaaside ja võrgu disain ning halduse õppekavarühmas vastutusvaldkonna kooliks.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu vastab Euroopa Liidu õigusele ja on kooskõlas riigisiseste õigusaktidega.

4. Käskkirja mõjud

Parema arusaadavuse huvides korrigeeritakse käskkirja sõnastust ja lisatakse TATile uued partnerid.

5. Käskkirja kehtivus

Käskkirja rakendatakse tagasiulatuvalt 1. veebruarist 2025 a, sest üldhariduse tegevuses partneriteks nimetud üldhariduskoolid koostavad juba tegevuskava ja planeerivad oma tegevusi.

6. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu saadetakse kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ja arvamuse avaldamiseks Riigi Tugiteenuste Keskusele ning Haridus- ja Noorteametile.

Margus Haidak
kõrghariduspoliitika ja elukestva õppe osakonna juhataja
kutsehariduse ja oskuste poliitika osakonna juhataja ülesannetes